

Dr Jocić

CENTAR ZA
SAVREMENO
LEČENJE VENA

KORAK DO REŠENJA

SVE O PROŠIRENIM VENAMA I KAKO IH SE REŠITI

VODIČ ZA PACIJENTE

Dr Jocić
CENTAR ZA
SAVREMENO
LEČENJE VENA

**KORAK DO REŠENJA: SVE O PROŠIRENIM
VENAMA I KAKO IH SE REŠITI
VODIČ ZA PACIJENTE**

VODIČ ZA PACIJENTE

Izdavač: Štamparija Panorama

Autor: Dr Dario Jocić

Urednik i lektor: Jelena Misita

Dizajn i prelom: MISITA PR & Communication d.o.o. Beograd

Štampa: Štamparija Panorama

Tiraž: 2.000 komada

KORAK DO REŠENJA

**SVE O PROŠIRENIM VENAMA
I KAKO IH SE REŠITI**

VODIČ ZA PACIJENTE

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

616.14-007.63.085(035)

JOCIĆ, Dario, 1969-

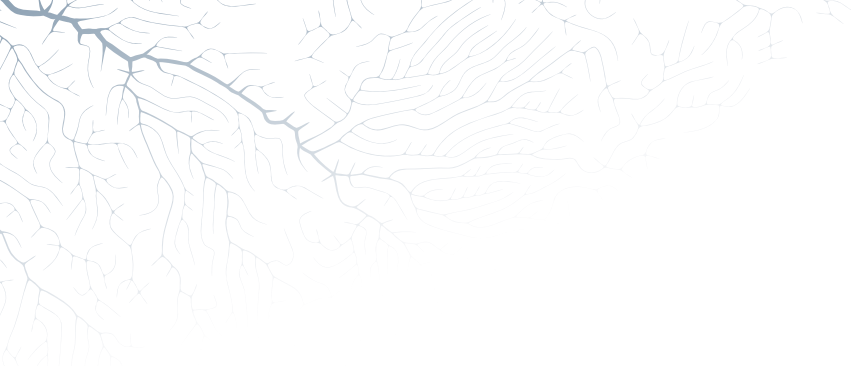
Korak do rešenja : sve o proširenim venama i
kako ih se rešiti : vodič za pacijente / [autor Dario
Jocić]. - Mladenovac : Panorama, 2023
(Mladenovac : Panorama). - 34 str. : ilustr. ; 21 cm

Podatak o autoru preuzet iz kolofona.
- Tiraž 2.000. - O autoru: str. 34.

ISBN 978-86-905292-0-9

a) Proširenje vena -- Lečenje

COBISS.SR-ID 113297417

Predgovor

SADRŽAJ:

Predgovor	7
Proširene vene.....	9
Koji su simptomi bolesti	11
Trudnoća i proširene vene.....	13
Dijabetes i proširene vene	15
Kapilari.....	17
Laserski tretman kapilara	19
Lečenje proširenih vena.....	20
Laserska operacija vena.....	21
Medicinski lepak - VenaSeal	24
Skleroterapija.....	26
Najčešća pitanja.....	28
Preporuke.....	31
Umesto zaključka	33
O autoru	34

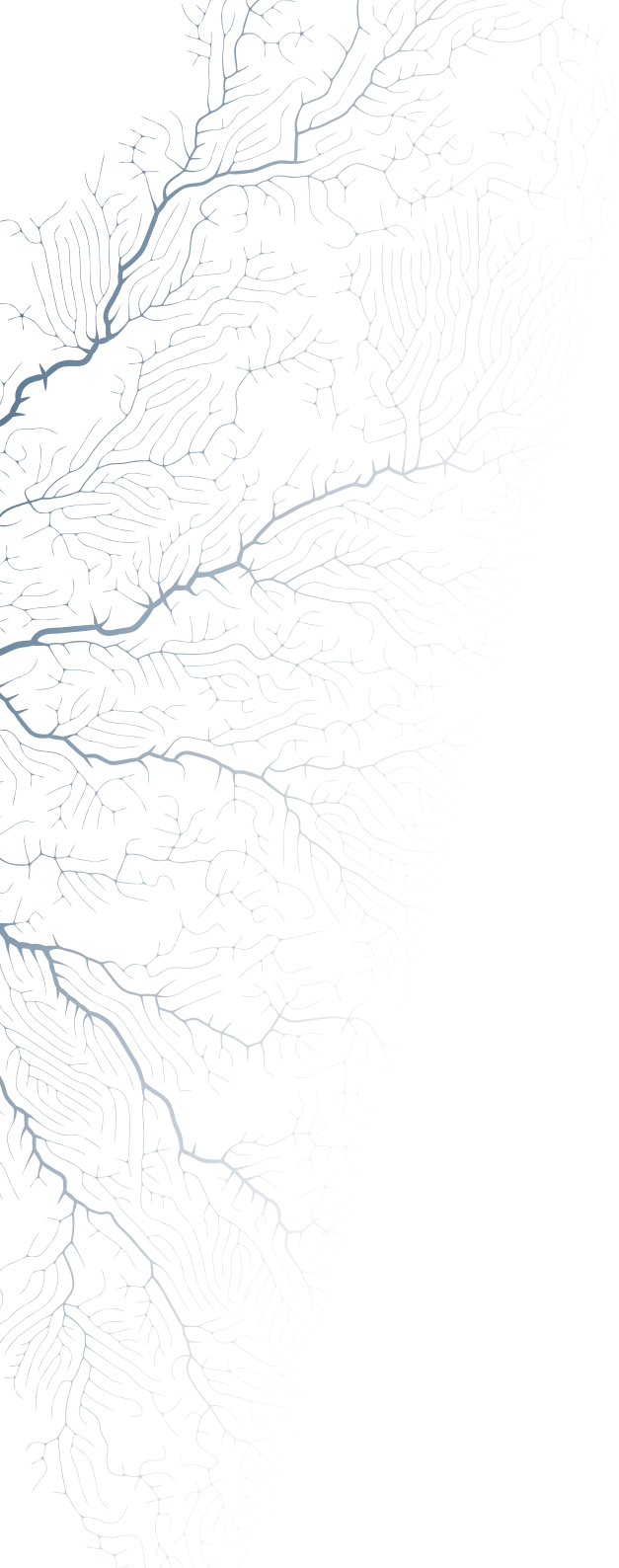
Proširene vene su mnogo češće nego što mislite- čak oko 30 odsto ukupne populacije pati od ove bolesti krvnih sudova nogu. Iako je neverovatno rasprostranjena, još uvek znamo relativno malo o biologiji ove bolesti i kako bi mogla da se efikasno spreči. Ipak, kad su u pitanju uspostavljanje dijagnoze i lečenje ove bolesti, i nauka i praksa beleže veći napredak u poslednjih dvadesetak godina, nego u prethodna dva veka.

Nadam se da će vam ovaj vodič pomoći da donesete prave odluke. Iz prakse primećujem da, bez obzira što postoje efikasni, minimalno invazivni načini lečenja, i dalje mali broj pacijenata dolazi na lečenje u ranim fazama ove bolesti. Jedan od razloga za njihovo oklevanje, koji mi prvi pada na pamet, je nedostatak pravih, proverenih informacija o proširenim venama i načinima lečenja. Pacijenti mi često dolaze sa predrasudama, ali i zabludama, koje ih sprečavaju da krenu u rešavanje problema.

Ovaj vodič pokriva većinu tema koje bi mogle zanimati osobu koja ima proširene vene, a još uvek nije donela odluku da započne lečenje.

Skrenuo bih vam pažnju na to da preslušavanje audio verzije vodiča traje oko pola sata, koliko otprilike traje i sama operacija vena, kojom biste efikasno i trajno rešili problem koji vas verovatno već godinama muči.

*Dr Dario Jocić, hirurg
Centar za savremeno lečenje vena*

Proširene vene

Šta su proširene vene?

Dok arterije vode krv iz srca prema perifernim delovima tela, uloga vena i njihovih zalistaka je da vraćaju krv iz površnih vena u duboke, a onda dalje prema srcu. Kod proširenih vena, venski zalisci se ne zatvaraju pravilno, zbog čega ne mogu da obavljaju svoju funkciju. U tom slučaju, venska krv se zadržava u nozi, a kao posledica se javljaju simptomi poput oticanja nogu, osećaja napetosti i bola. Uzroci mogu biti razni i nisu do kraja ispitani, a naučnici širom sveta dolaze do novih saznanja, kao što je veza između telesne visine i rizika za razvoj venskih bolesti, uticaj genetike, upotrebe duvana i duvanskih proizvoda, nedovoljno fizičke aktivnosti i mnogo drugih faktora koje nam donosi savremeni način života.

Najvažnije je da shvatite da se bolest proširenih vena tokom godina pogoršava. Ova pogoršanja nisu nagla i dramatična, kao kod arterijskih bolesti, što ima i dobre i loše strane. Dobra strana je što se od bolesti

proširenih vena ne umire. Loša, to što sporo napredovanje bolesti dovodi do toga da se obolela osoba postepeno navikava na sve lošiji kvalitet života i najčešće pušta da bolest uznapreduje do poslednje faze, da bi tek onda prihvatila adekvatno rešenje.

Vidljivi „čvorovi“ krvnih sudova, takozvani varikoziteti na nogama su posledica proširenih potkožnih vena. Ove vene nisu samo estetski problem, već i najveći uzrok tegoba pacijenata.

Zašto nastaje bolest proširenih vena?

Nasledni faktor je važan u nastajanju ove bolesti. Oko 30 odsto opšte populacije ima proširene vene, a čak 50 odsto ima neki problem sa venama. Poslednje studije su pokazale da ukoliko oba roditelja imaju proširene vene postoji 80 odsto šanse da će i njihova deca imati isti problem. Životne navike, takođe, imaju veliku ulogu u razvoju proširenih vena. Dugo stajanje i sedenje tokom dana mogu uticati na pojavu proširenih vena, dok su loša ishrana i gojaznost najčešći faktori rizika za pojavu ove bolesti.

Proširene vene se javljaju češće kod starije populacije, mada mogu nastati i u mlađem životnom dobu, te čak jedan od osam tinejdžera razvije 'popuštanje' venskih zalistaka.

Ova bolest je nešto zastupljenija kod žena, nego kod muškaraca, usled hormonskih promena u pubertetu, trudnoći i menopauzi. Trudnoća utiče na porast nivoa hormona, dok se istovremeno ukupna zapremina tečnosti u organizmu povećava, a uvećana materica pritiska venske krvne sudove u maloj karlici. Ova kombinacija faktora utiče na to da ljudi misle da trudnoća izaziva proširene vene, što nije tačno. Trudnoća samo čini da ovaj problem postane očiigledniji. Ipak, u 60-70 odsto slučajeva, proširene vene nastale u trudnoći, nestaju nekoliko nedelja nakon porođaja.

Osim toga, što ste viši, veće su vam šanse da dobijete proširene vene. Istraživanje je pokazalo da geni koji su zaslužni za to koliko će neka osoba biti visoka, mogu biti odgovorni za venske bolesti.

Koji su simptomi bolesti

Bolest se, uslovno rečeno, može podeliti u tri faze.

Tegobe koje prate prvi stadijum bolesti su obično povremeni bolovi u nogama i grčevi, ali bez vidljivih vena na koži. U ovoj fazi, obično se ultrazvučnim pregledom ne dijagnostikuje pogrešan tok kretanja venske krvi, a lečenje podrazumeva eventualno uzimanje lekova, takozvanih venotonika i nošenje elastičnih kompresivnih čarapa.

Međutim, već u sledećem stadijumu bolesti, proširene vene su vidljive, a ultrazvučnim pregledom je, u velikom broju slučajeva, moguće ustanoviti da postoji pogrešan tok kretanja krvi. U ovoj fazi, pacijenti imaju bolove, noćne grčeve, svrab, osećaj nemirnih nogu... Tegobe su u početku povremene, a kasnije postaju češće i svakodnevne. U ovom stadijumu može doći do upale površinskih vena, odnosno do stvaranja tromba u venskim čvorovima. Ova komplikacija se zove tromboflebitis, a opasna je zbog toga što može da se proširi iz površinskih i na duboke vene. Najčešći simptomi tromboflebitisa su osećaj teških i umornih nogu nakon dugotrajnog hodanja ili stajanja. Zatim dolazi do pojave

bola i otoka, dok se na površini kože može javiti crvenilo, a neposredno ispod se mogu napipati tvrde promene, koje najčešće imaju trakastu formu. Prisustvo tromboflebitisa ponekad može biti praćeno kretanjem tromba prema plućima. Ukoliko se usled trombolebitisa pokrene tromb, i ukoliko stigne do pluća, pacijent može doživeti plućnu emboliju – stanje u kom je potencijalno životno ugrožen. Ovaj zdravstveni problem se znatno češće javlja kod osoba kod kojih je za to izražena genetska predispozicija, ali i kod žena koje koriste hormonske preparate za kontracepciju ili nadoknadu hormona u menopauzi, kao i kod trudnica.

Poslednja, ali ne i tako retka faza, jeste hronična venska insuficijencija, kada dolazi do otoka i kožnih promena na potkolenicama u vidu braon ili crnih mrlja i crvenila. Najozbiljniji stepen venske bolesti je pojava venskih rana, ulkusa. Razlog za ovo stanje je slabost vezivnog tkiva u venama nogu, ali može predstavljati i posledicu zanemarivanja i neadekvatnog lečenja bolesti. Kada nastane prva venska rana, ona najčešće zarasta u periodu od mesec dana do tri meseca. Svako naredno nastajanje venskih rana podrazumeva znatno sporije zarastanje, dok se na kraju ne dođe do stadijuma kada ne postoji mogućnost zarastanja. Ukoliko se ovo stanje ne leči, može dovesti do ozbiljnih komplikacija i ugroziti život.

Trudnoća i proširene vene

Procenjuje se da svaka peta trudnica ima problem sa proširenim venama, a studije pokazuju da da svaka naredna trudnoća dodatno povećava rizik od ispoljavanja ove bolesti.

Kod nekih žena se proširene vene mogu pojaviti tek u trudnoći, dok je kod drugih problem sa venama uočen ranije, ali im se tokom trudnoće bolest dodatno razvila. Najčešće se proširene vene javljaju u drugom i trećem trimestru, ili tokom druge i treće trudnoće. Pojava proširenih vena u ovom periodu kod žena posledica je kombinacije hormonskog uticaja i pritiska koji plod vrši na karlicu. Većina trudnica nema potrebe za dodatnim terapijama, s tim što se najčešće preporučuje nošenje kompresivnih čarapa.

U većini slučajeva, proširene vene tokom trudnoće ne predstavljaju opasnost, međutim, postoji mali procenat žena sa određenom genetskom predispozicijom, kod kojih se mogu formirati krvni ugrušci.

Simptomi pojave ugruška mogu se manifestovati kao teške, bolne i otečene noge. Takođe, može doći i do pojave crvenih čvorova na površini kože. Ukoliko je ugrušak blizu površine, to ne predstavlja veliki problem, međutim, problem postaje ozbiljan ukoliko se ugrušak krvi nalazi u dubokim venama. Tada je potrebna intenzivna saradnja sa lekarom, kao i obavljanje ultrazvučnih pregleda radi daljeg lečenja.

Trudnoća je jedina apsolutna kontraindikacija za operaciju vena. Najjednostavnije rečeno, u trudnoći se vene ne operišu. Postoji, međutim, dosta načina kojima se mogu ublažiti simptomi proširenih vena tokom trudnoće, poput, na primer, nošenja kompresivnih čarapa i ravne obuće, redovne fizičke aktivnosti, redukcije soli u ishrani i, uopšteno, kontrole telesne težine, kao i podizanja nogu tokom mirovanja. Ipak, već nakon porođaja treba razmišljati o minimalno invanzivnim hiruškim metodama, jer samo operacija leči vene, sve ostalo služi da se ili kupi ili, najčešće, izgubi vreme.

Dijabetes i proširene vene

Dijabetes ne izaziva proširene vene. Međutim, studije pokazuju da dijabetes u kombinaciji sa venskim bolestima može imati značajne posledice po vaše zdravlje.

Dijabetes izaziva visok nivo šećera u krvi, što može dovesti do slabljenja krvnih sudova. Zauzvrat, venski sistem je podložniji infekciji. Budući da su krvni sudovi i vene sklone upalama i slabljenju, postoji povećan rizik od problema s krvotokom za one kojima je dijagnostikovao dijabetes, uključujući povećan rizik za infekciju.

Dobijanje na težini može biti posledica dijabetesa, a gojaznost doprinosi razvoju i napretku proširenih vena, što predstavlja dodatni stres za imuni sistem i krvotok uopšte. Napredni dijabetes može čak rezultirati oštećenjem nerava i tkiva u nogama, gde se inače proširene vene najčešće javljaju.

Osobe s dijabetesom u povećanom su riziku za razvoj komplikacija opasnih po život, poput tromboze dubokih vena i venskih rana. Ako

osoba sa dijabetesom razvije vensku ranu zbog nelečene proširene vene, verovatnoća ozbiljne infekcije je veća.

Osobe sa dijabetesom i predispozicijom za proširene vene treba dodatno da se potrudite kako bi smanjile svoj rizik što je više moguće. Zdrava ishrana i redovno vežbanje su važne komponente u lečenju i držanju pod kontrolom, kako dijabetesa, tako i proširenih vena. Osobe koje žive sa dijabetesom ne bi trebalo da ignorišu bilo kakve probleme s venama. Redovno pregledajte noge i stopala. Budite svesni promena u vašem telu, zbog kojih bi vam možda bila potrebna lekarska pomoć. To što imate dijabetes (Tip I ili Tip II), ne bi trebalo da vas sprečava da se lečite od proširenih vena. Naprotiv, ako ste osoba s dijabetesom, potrebno je da budete proaktivni po tom pitanju. Ako primetite simptome, potrebno je da potražite medicinsku pomoć, bez većeg odlaganja. Iskusni vaskularni hirurg moći će da proceni vaše stanje, uspostavi dijagnozu i pomogne vam da efikasno izlečite problem.

Kapilari

Kapilari ili paukolike vene su vidljive promene na površini kože, koje signaliziraju problem sa povratnim venskim tokom. Najčešće se javljaju na nogama i licu.

Obično se uočavaju kao crvene, ljubičaste ili plave promene na koži i mogu izgledati kao grane drveta ili paukova mreža. Za razliku od proširenih vena, kapilari su obično u ravni sa kožom, odnosno ne predstavljaju izbočine na koži.

Ukoliko uočavate ovaj problem kod sebe, važno je da znate da su kapilari učestaliji su nego što mnogi ljudi misle. Štaviše, smatra se da otprilike polovina populacije mlađe od 50 godina ima ovu dijagnozu, što je čini veoma uobičajenom.

Osim pomenutih faktora rizika, poput genetike i savremenih uslova života, pripadnici određenih zanimanja, kao što su medicinske sestre, frizeri, zubari, hirurzi, kasiri i svi ostali čiji posao zahteva dugotrajno stajanje u mestu, takođe imaju velike šanse da razviju ovu bolest.

Trudnoća, kontraceptivne pilule i hormonska supstitucija u menopauzi mogu pospešiti pojavu kapilara.

Sve pobrojano spada u realne faktore rizika. Ipak, postoje i zablude da prekrštanje nogu dok sedite ili nošenje visokih potpetica, doprinose ovom stanju. Slobodno sedite prekrštenih nogu i nosite visoke potpetice, ako vam to prija, jer nauka nije dokazala da postoji veza između takvog ponašanja i venskih bolesti.

Pojavu kapilara najčešće ne prate ozbiljnije tegobe i bolovi, pa se ovaj problem najčešće doživljava kao estetski. Ipak, kapilari, to jest, paukolike vene, mogu biti znak drugih ozbiljnijih stanja. Umorne i teške noge, pulsiranje, grčenje, otok i svrab su tegobe koje se najčešće javljaju nakon dugog sedenja ili stajanja, a nestaju nakon perioda odmora. U kasnijoj fazi bolesti može doći do promena u boji kože na mestima gde su kapilari vidljivi.

Kapilari se leče se laserom i skleroterapijom. Imamo sreće da je u Srbiji dostupan najsavremeniji laser za uklanjanje kapilara, uz upotrebu VeinViewer tehnologije, koja omogućava hirurgu da pre, tokom i nakon procedure izbegne sve potencijalne komplikacije do kojih može doći tokom operacije. Osim laserskog, pogodan je i radiofrekventni tretman, naročito na licu, zglobovima i kolenima.

Kada bolest nastane, mogući vidovi lečenja su:

- Laserski tretman
- Mikro skleroterapija

Laserski tretman kapilara

Intervencija se izvodi bez anestezije i praktično je bezbolna. Uz pomoć VeinViewer-a se identifikuje osnovni uzrok zbog koga su kapilari nastali. Nakon identifikacije, kapilari se tretiraju laserom.

Nakon ove intervencije nije potreban oporavak. Ne zahteva se nošenje elastičnih čarapa, zbog čega se pacijenti odmah mogu vratiti svojim svakodnevnim aktivnostima, uključujući i odlazak na posao.

Odmah nakon intervencije rezultati su vidljivi, ali za pun rezultat je potrebno vreme. Najčešće je potrebno više intervencija, nakon kojih se postiže zadovoljavajući rezultat.

Lečenje proširenih vena

Kada bolest nastane, osim klasične hirurgije koja je najmanje komforna za obolelog, mogući vidovi lečenja su:

- ♥ Laserska operacija vena
- ♥ Radiofrekventni tretman
- ♥ Terapija medicinskim lepkom – VenaSeal system
- ♥ Ultrazvučno vodena skleroterapija penom

Svaka od ovih metoda ima svoje mesto u procesu lečenja, a hirurg je taj koji treba da preporuči, nakon detaljnog predloga, koja metoda je najpogodnija za vas. Ovo zavisi od godina, prisustva drugih bolesti i opšteg zdravstvenog stanja.

Laserska operacija vena

Endoveniski laserski tretman (EVLA) je najčešće izvođena, minimalno invazivna procedura za lečenje proširenih vena. Sprovodi se tako što se vlakno lasera uvede u glavni površinski venski krvni sud, koji je uzrok bolnih i neprijatnih „grozdova“ proširenih vena.

Kakav učinak ima laser?

Toplota koja se oslobađa na vrhu laserske sonde (fototermički efekat), izaziva promene unutar i u zidu venskog krvnog suda, nakon čega dolazi do skupljanja vene. Krajnji ishod je zatvaranje protoka kroz tretirani deo vene.

Kakvi su rezultati lečenja?

Lasersko lečenje vena je jedna od najsavremenijih metoda za lečenje proširenih vena. U svetskoj medicini se praktikuje duže od deset godina, tokom kojih se pokazala se kao izuzetno efikasna procedura, sa jako malim procentom komplikacija, zbog čega je postala izuzetno

popularna širom sveta. Prema rezultatima više međunarodnih studija, u prvih godinu dana, uspešnost procedure je oko 98 odsto.

Šta treba znati pre laserskog tretmana?

Operacija se izvodi u lokalnoj anesteziji. Odmah po završetku, pacijent hoda. Po potrebi, i uz preporuku lekara, može da koristi lekove protiv bolova. Nakon operacije, u periodu od dve nedelje, preko dana je potrebno nošenje elastične čarape na operisanoj nozi. U daljem toku oporavka preporučuje hoda od po 30 minuta, nekoliko puta dnevno.

Tok lečenja laserom

Pre operacije potrebno je uraditi ultrazvučni pregled nogu, kako bi se na koži označile vene koje će biti tretirane. Nakon toga, potrebno je da se cela noga dezinfikuje i pokrije sterilnim kompresama. Zatim pacijent dobija lokalnu anesteziju, sledi uvođenje sonde lasera u oboleli deo vene. Pod kontrolom ultrazvuka, oko vene se ubrizgava rastvor za lokalnu anesteziju, kako bi operacija bila potpuno bezbolna. Tada se započinje intervencija laserom, a sama procedura traje oko 30 do 45 minuta.

Uzgređne pojave nakon lečenja laserom

Modrice na koži, mali otok i osećaj napetosti ili bol su normalna pojava i obično nestaju nakon nekoliko dana. Sama procedura može da utiče na nerve koji se nalaze na lokacijama blizu vena, ali su ove pojave mnogo ređe nego kod klasične operacije vena. U ovom slučaju, pacijenti osećaju manju utrnulost, golicanje ili neke druge senzacije. Ređe se mogu javiti bolni ožiljci na koži, keloidi, ukoliko je osoba inače sklona formiranju ovakvih ožiljaka. Druge komplikacije, infekcije, embolije i tromboze su veoma retke. Većina neželjenih efekata, poput crvenila, bola u preponi ili butini, prolaznog su karaktera i predstavljaju rezultat toplotnog efekta lasera. Bol je najizraženiji 3-5 dana nakon operacije, a sve navedene vrste problema nestaju nekoliko dana nakon intervencije. U poređenju sa klasičnom operacijom vena, u narodu

poznatom kao „čupanje vena“ ili striping, navedene uzgređne pojave su zanemarljive, odnosno, prosečna učestalost i obim tih pojava je mnogo manja, dok je oporavak mnogostruko brži.

Potencijalne komplikacije u slučaju odustajanja od predloženog laserskog tretmana vena

Već smo ustanovili da su proširene vene bolest koja napreduje tokom vremena. Moguće komplikacije dešavaju se u okviru hroničnog toka bolesti. U daljem toku nelečene bolesti, stanje se pogoršava i može doći do stvaranja tromba koji bi prešao u duboki venski sistem i pluća. Osim toga, može doći do pucanja vena i krvarenja, ali i stvaranja rana na nogama, venskih ulkusa. Bolest površinskog venskog sistema najčešće može napredovati do otoka skočnog zgloba i promena na koži u vidu dermatitisa, ekcema i otvrdnuća kože.

Opsežne kliničke studije pokazale su uspešnost ove intervencije u 98,9 odsto slučajeva. Neželjeni efekti su veoma retki, i podrazumevaju iste simptome kao i kod drugih načina lečenja ove bolesti, samo u daleko manjoj meri.

Kako izgleda postupak intervencije?

Ultrazvučnim pregledom noge se procenjuje bolesna površina vene i planira sama procedura. Lekar putem ultrazvuka prati tok cele intervencije, koja se sprovodi u lokalnoj anesteziji. Količina primenjene anestezije ravna je onoj koja se koristi za uklanjanje manjeg mladeža. Nakon primene anestezije, lekar na obeleženo mesto postavlja kateter, kroz koji se kasnije aplikuje medicinski lepak. Prilikom postavljanja katetera pacijenti mogu osetiti blagi pritisak, dok je postupak same intervencije bezbolan. Posle intervencije, na mesto uboda se postavlja flaster. Kompletna intervencija traje oko 30 minuta.

Šta podrazumeva period oporavka?

Nakon intervencije medicinskim lepkom, pacijent ustaje i hoda. Simptomi proširenih vena mogu nestati vrlo brzo nakon intervencije, odnosno nakon zatvaranja obolele vene. Posle intervencije može doći do pojave manje modrice. Prednost lečenja medicinskim lepkom je u tome što se pacijent odmah vraća normalnim aktivnostima.

Kome se preporučuje intervencija medicinskim lepkom?

Ukratko- svim pacijentima koji imaju problem sa proširenim venama i kapilarima, u bilo kojoj fazi bolesti. Takođe, ovaj tretman se preporučuje i pacijentima koji imaju venske rane koje teško ili gotovo uopšte ne zarastaju. Nakon primene medicinskog lepka i ova grupa pacijenata se relativno brzo može vratiti aktivnostima koje nisu mogli da obavljaju u periodu venske insuficijencije.

Zbog svoje izrazite komfornosti za pacijenta, ova metoda je idealna za starije osobe.

Medicinski lepak – VenaSeal

Cilj lečenja proširenih vena jeste da se zaustavi povratni tok krvi. Lečenje ove bolesti zatvaranjem ili uklanjanjem obolelih vena, podrazumeva usmeravanje krvi do obližnjih, zdravih vena. Medicinski lepak smatra se najsavremenijom procedurom, koja se u Srbiji koristi od 2018. godine. Nakon ove, minimalno invazivne intervencije, pacijent se odmah vraća redovnim aktivnostima i nije potrebno da nosi elastične čarape. Dr Dario Jocić je prvi vaskularni hirurg koji je ovu metodu izveo u Srbiji, u martu 2018. godine.

Medicinski lepak je izdržao test vremena, jer se već decenijama rutinski koristi u različitim oblastima medicine i potpuno je bezbedan za pacijenta. Sama intervencija podrazumeva korišćenje male količine specijalno formulisanog medicinskog lepka koji se aplikuje u obolelu venu. Lepkom se bolesna vena zatvara i krv se preusmerava ka obližnjim zdravim venama. Ovaj jedinstven pristup eliminiše rizik od povrede nerava prilikom intervencije, što ga izdvaja u odnosu na sve ostale načine lečenja proširenih vena.

intervencije je izazivanje promena u tretiranom krvnom sudu, bez oštećenja okolnih struktura.

Ultrazvučno vođena skleroterapija penom (UGFS ili UGS)

Ovaj vid skleroterapije može se koristiti za lečenje vena koje su dublje postavljene i nisu vidljive golim okom. Sprovodi se tako što hirurg ultrazvukom prati iglu koja ulazi u venu i tok kretanja sklerozantnog sredstva.

Nakon skleroterapije, potrebno je nošenje kompresivnih čarapa do dve nedelje nakon intervencije. Obično je potrebno ponoviti intervenciju dva do tri puta, kako bi se sve promene mogle ukloniti. Intervencije se ponavljaju u rasponima od četiri do šest nedelja.

Da li postoje komplikacije?

Najčešće komplikacije nakon skleroterapije su modrice i hiperpigmentacije. Modrice se obično povlače nakon dve do tri nedelje. Promene poput pigmentacije, uključujući braon hiperpigmentaciju i „matting“ (što su novi crveni kapilari u tretiranom delu), mogu trajati mesecima, ali su u većini slučajeva prolaznog karaktera. Pacijenti najčešće osećaju svrab i manje peckanje na mestu uboda, takođe prolaznog karaktera.

Skleroterapija

Šta je skleroterapija?

Skleroterapija je pogodan vid lečenja za kapilare, retikularne vene i vene u vidu paukove mreže, kao i za lečenje manjih proširenih vena. Obično se koristi za lečenje kapilara vidljivih golim okom. Može se koristiti i za lečenje vena koje se nalaze u dubljim potkožnim slojevima, kao takozvana ultrazvučno vođena skleroterapija.

Intervencija se izvodi tako što se u venu ubrizga sklerozantno sredstvo, koje iritira zid vene što dovodi do grčenja krvog suda i njegovog trajnog zatvaranja. Rastvor koji se ubrizgava može biti u tečnom obliku ili u vidu pene. Nakon sklerozacije, kroz venu proraste fibrozno tkivo. Sama intervencija ne zahteva anesteziju i hospitalizaciju, a nakon nje se pacijent odmah vraća redovnim životnim i radnim obavezama.

Tokom intervencije se sklerozantno sredstvo ubrizgava direktno u venu uz pomoć veoma male igle. Količina i koncentracija sklerozantnog rastvora zavisi od promera i rasprostranjenosti izmenjenih vena. Cilj

što možemo da uradimo, kako bi se bolest što kasnije manifestovala, jeste pravilna ishrana, svakodnevna fizička aktivnost poput pešačenja ili bavljenja nekim sportom, kao i eliminisanje faktora rizika na koje možemo sami da utičemo, poput pušenja, gojaznosti prekomernog sedenja ili stajanja.

Kada se nose kompresivne čarape i da li pomažu?

Sušтина upotrebe čarapa za vene jeste uspostavljanje pritiska na sistem površinskih vena, čime se nadoknađuje oslabljena funkcija zida krvnog suda i time se pospešuje krvotok, odnosno vraćanje krvi u srce. Elastične čarape sa graduisanom kompresijom deluju po principu padajućeg pritiska. Pritisak u njima je strogo definisan. Najjači je u predelu članka i idući nagore postepeno opada. Kao rezultat te kompresije, zaostala krv se lakše vraća ka srcu. Nošenje elastičnih kompresivnih čarapa ima svoju ulogu, ali bitno je reći da su to pomagala, time se ne mogu izlečiti proširene vene. U ranim stadijumima, njihovo nošenje može znatno olakšati tegobe. Kasnije, ove čarape imaju svoju ulogu u sprečavanju komplikacija neposredno nakon intervencije i olakšavanju oporavka.

Da li svako ko ima problem sa proširenim venama, mora jednog dana na operaciju?

Ukratko, da. Ova bolest se ne leči kremama i gelovima. Hirurški pristup je prvi i pravi izbor, kako kod nas tako i u svetu. Prilikom korišćenja raznih proizvoda koji se mažu na kožu, pacijenti osećaju trenutno olakšanje i ublažavanje simptoma, ali to ne zaustavlja dalji razvoj bolesti, jer nijedna krema ili gel ne može od spolja, preko kože, izlečiti venski zastatak unutar krvnog suda koji je prestao da obavlja svoju funkciju.

Koje su prednosti laserske operacije vena i koje još efikasne intervencije postoje?

Osnovna prednost svih hiruških intervencija je što jedino tako možete trajno i pouzdano rešiti ovaj problem.

Najčešća pitanja

Kako da znam da li imam bolest proširenih vena?

Ako vidite čvorove plavih vena na koži nogu, situacija je prilično jasna - treba da zakažete pregled vaskularnog hirurga. Imajte u vidu da, ako imate vidljive vene na koži, takozvanu vensku šaru, to ne mora da znači da imate proširene vene. To je na doktoru da ustanovi. A ukoliko je koža nogu čista, bez vidljivih vena i kapilara, ali osećate da vas noge bole, naročito noću, da vas muče grčevi i osećaj žarenja u nogama, postoji šansa da ste u početnoj fazi venske bolesti. Kao što smo već ustanovili, ako se ignorišu svi znaci i ne pristupi lečenju, kao najozbiljniji stepen venske bolesti javljaju se venske rane, koje su sve učestalije zbog zanemarivanja i neadekvatnog tretiranja bolesti.

Da li se nekako može sprečiti napredovanje bolesti proširenih vena?

Ne postoje lekovi za prevenciju, niti lekovi koji vene mogu da vrate u pređašnje stanje, ono koje je bilo pre razvoja bolesti. Međutim, ono

U Centru za savremeno lečenje vena sprovode se tri vrste intervencija: endovenski laserski tretman, medicinski lepak – VenaSeal i skleroterapija penom.

Da li se i koliko posle operacije vene “vraćaju”?

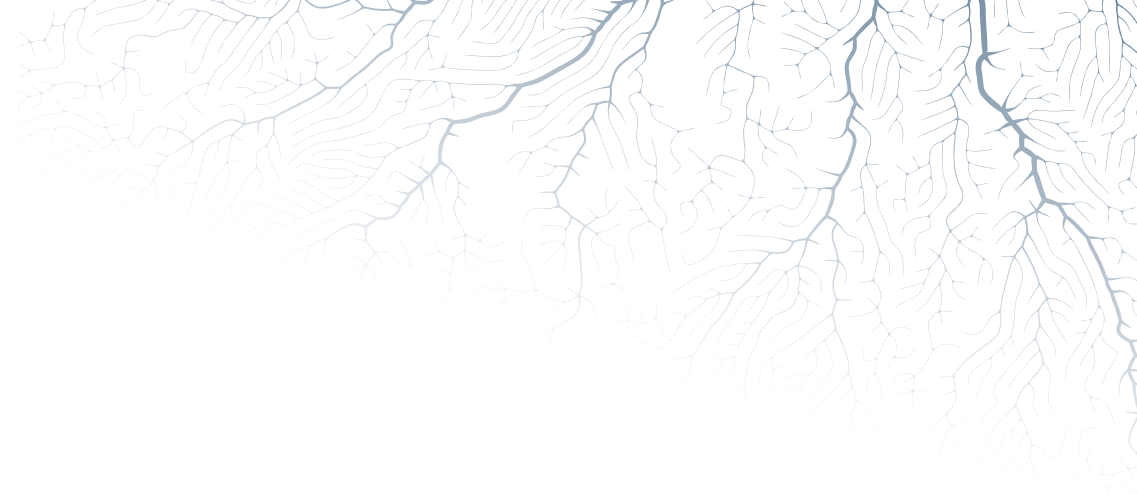
Da, recidivi su ređi, ali mogući. U kojoj meri će se problem vratiti zavisi od pacijenta, a nekad i od vrste intervencije koja je primenjena.

Da li su operacije vena visoko rizične?

Savremene operacije proširenih vena su intervencije minimalnog rizika, što znači da je za pacijenta rizik mnogo manji od koristi. Komplikacije su moguće, ali se one dešavaju vrlo retko. Među čestim zabudama je ona da operacija vena može prouzrokovati nastanak tromba. Naprotiv, istina je da operaciju radimo da do pojave tromba ne bi došlo.

Da li je moguće lečenje vena u letnjim mesecima?

Vene se operišu onda kad postoji problem, neovisno o godišnjem dobu. Zahvaljujući minimalno invazivnoj proceduri, lasersko lečenje vena se može raditi tokom cele godine, pa i u letnjim mesecima. Jedna od najčešćih zabuda je da se operacije vena ne rade u leto, a upravo u letnjim mesecima pacijenti imaju izražene tegobe. Naš savet je: ne odlažite rešenje, zakažite pregled.

Preporuke

Međunarodni i domaći vodiči dobre kliničke prakse

Vodiči dobre kliničke prakse su sistematski razvijani dokazi koji treba da pomognu pružiocima i korisnicima zdravstvenih usluga u donošenju najbolje moguće odluke za tretiranje određenih kliničkih stanja. Vodiči su namenjeni pre svega lekarima, kao pomoć u radu, ali istovremeno svaki vodič je transparentan i dostupan pacijentu, koji više nije pasivan posmatrač u procesu zdravstvene zaštite, već dobro informisan i aktivan učesnik u spostvenom lečenju. Ovakvi tipovi nacionalnih vodiča dobre kliničke prakse postoje u mnogim zemljama. Za našu zemlju, i našu temu, posebno su relevantni:

- Nacionalni vodič dobre kliničke prakse za dijagnostikovanje i lečenje akutnih i hroničnih oboljenja vena¹
- Proširene vene u nogama: Dijagnostifikovanje i lečenje proširenih vena (National Institute for Health and Care Excellence – NICE²)

¹ <http://media3.flebo.org.rs/2015/01/Sira-verzija-vodica-za-dijagnostikovanje-i-lecenje-akutnih-i-hronicnih-obolenja-vena-KORIG2.pdf>

² <https://www.nice.org.uk/guidance/cg168/evidence/varicose-veins-in-the-legs-full-guideline>

Prema preporukama vodiča NICE, svim odraslim osobama koje imaju proširene vene, uzrasta 18 godina i više, treba dati informacije koje obuhvataju objašnjenje šta su proširene vene, koji su mogući uzroci proširenih vena i koja je verovatnoća napredovanja bolesti uz moguće komplikacije, uključujući trombozu dubokih vena, promene na koži, venske rane na nozi, krvarenje i tromboflebitis, odnosno, zapanjenje površinskih vena.

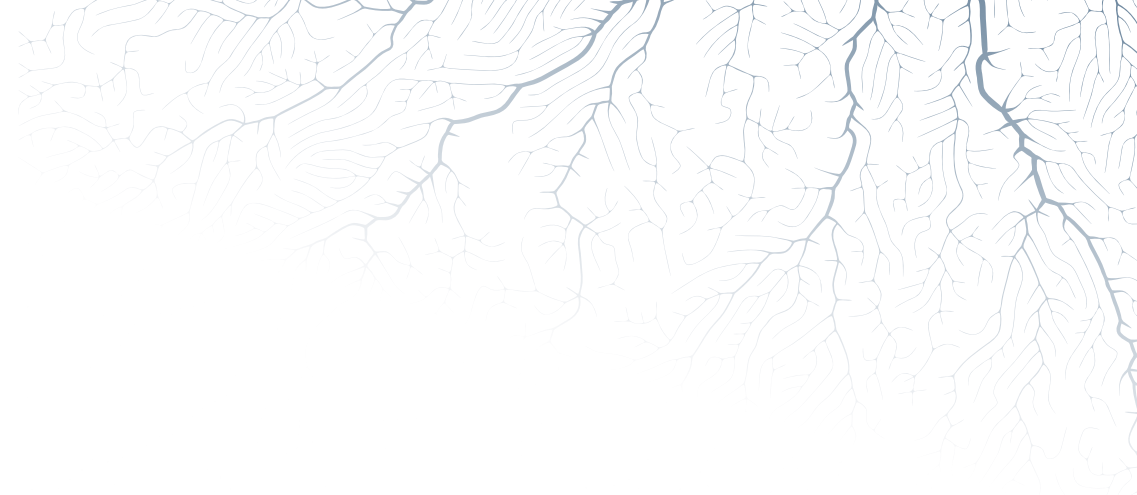
U procesu pomaganja pacijentu, a u skladu sa preporukama iz vodiča dobre kliničke prakse, vaskularni hirurg će se pozabaviti bilo kakvim zabudama i predrasudama koje osoba pacijent ima o rizicima razvoja komplikacija.

Vaskularni hirurg će ponuditi i objasniti različite opcije lečenja, uključujući i sredstva za olakšanje simptoma, opis interventnih tretmana i ulogu kompresije.

Takođe, pacijentu će biti ponuđeni saveti za mršavljenje, lagana do umerena fizička aktivnost, izbegavanje faktora za koje se zna da pogoršavaju simptome i kada i gde tražiti dalju medicinsku pomoć.

Kada lekar razgovara s pacijentom o tretmanu za proširene vene obavezno će naglasiti koje opcije lečenja su dostupne, koje su očekivane prednosti i rizici svake opcije lečenja.

Pacijenti će saznati i da nove proširene vene mogu da se razviju posle tretmana, da će im možda biti potrebno više od jedne sesije lečenja, kao i da je šansa da se opet ponove proširene vene veća posle tretmana za ponavljane proširene vene, nego za primarne proširene vene.

Umesto zaključka

Preporuke za zdrav život i prevenciju proširenih vena

Većina ljudi se pita, šta mogu da učinim da sprečim pojavu bolesti?

Kad je u pitanju prevencija proširenih vena, možda će vas razočarati da saznate da zapravo možete malo ili nimalo da učinite da sprečite nastanak proširenih vena. Iako je neverovatno raširena, još uvek se nedovoljno zna o biologiji ove bolesti. Nema lekova za prevenciju, ni lekova koji vene mogu da vrate u stanje pre razvoja bolesti.

Ipak, postoji par stvari koje mogu pomoći. Hodanje, plivanje i vožnja bicikla su dobri prijatelji vena, jer im pomažu da mišićnom pumpom vrate krv u srce. Lagana fizička aktivnost i korekcija telesne težine su takođe važni za prevenciju. Nošenje elastičnih čarapa može pomoći pre nastanka same bolesti. Međutim, mnoge stvari koje dovode do proširenih vena, ne mogu se izbeći. Jak nasledni faktor ili dugo stajanje i sedenje na radnom mestu su vodeći uzroci nastanka ove bolesti.

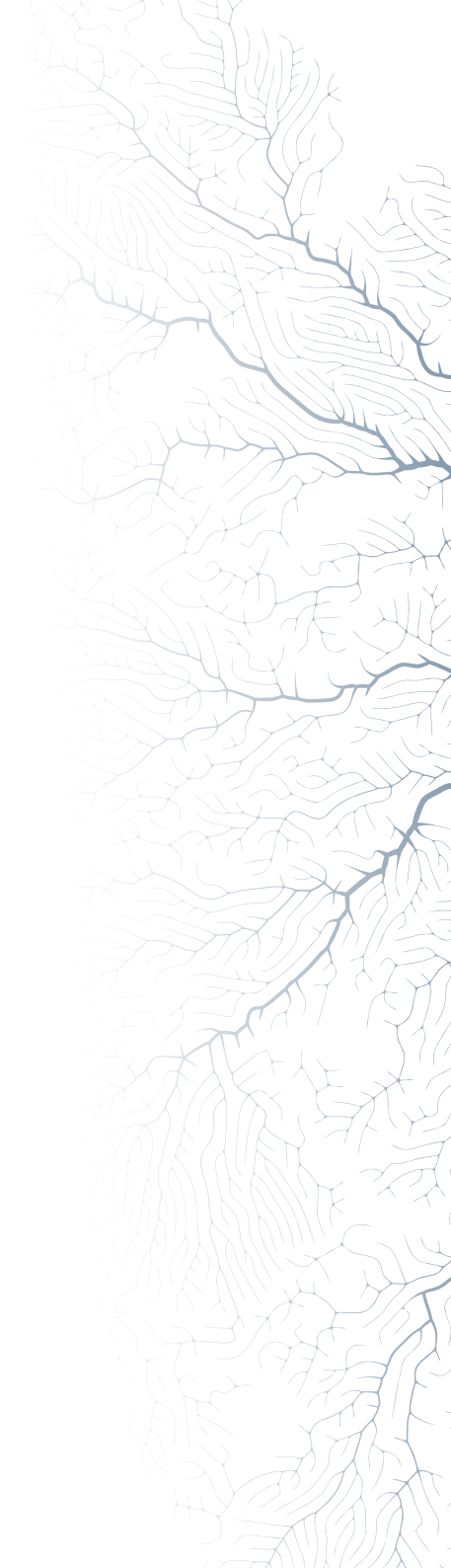
Proširene vene nisu kožna bolest, te upotreba različitih krema i sličnih preparata za lečenje proširenih vena, ne može sprečiti pojavu bolesti. Samo pravovremeno i adekvatno hiruško lečenje može doprineti da estetski i funkcionalni rezultati budu bolji.

Što se tiče saveta za život sa proširenim venama, preporučljivo je da:
Jedete namirnice bogate vlaknima

- ♥ Izbegavate namirnice sa visokim nivoom soli
- ♥ Redovno vežbate
- ♥ Podignete noge kad se odmarate
- ♥ Nosite odeću koja ne steže
- ♥ Skratite periode sedenja ili stajanja u mestu što je više moguće

O autoru: Dr Dario Jocić je magistar medicinskih nauka, specijalista opšte hirurgije i vaskularni hirurg. Jedan je od pionira u lečenju vena minimalno invanzivnim hiruškim metodama. Prvi je u regionu uveo metodu lečenja vena medicinskim lepkom. Osnivač Centra za savremeno lečenje vena, autor je i koautor više desetina radova koji su objavljeni u stranim i domaćim časopisima i kongresima u zemlji i inostranstvu.

Centar za savremeno lečenje vena nalazi se u Novom Beogradu, u ulici Trešnjinog cveta 1ž. Sve dodatne informacije možete pronaći na sajtu lečenje-vena.rs ili putem mejla info@dr-jocic.rs. Ukoliko vam više odgovara da pozovete, broj telefona je +381 66 488 800, a radno vreme Centra je radnim danima od 9 do 17 časova.

Dr Jocić
CENTAR ZA
SAVREMENO
LEČENJE VENA

Trešnjinog cveta 1ž, Novi Beograd, Srbija

info@dr-jocic.rs

+381 66 488 800

Radnim danima 09h – 17h

www.lecenje-vena.rs